

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-101/16

**SC Paper Consult SRL
przeciwko
Direcția Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca
i
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bistrița Năsăud**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Curtea de Apel Cluj)

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Prawo do odliczenia – Warunki wykonania – Artykuł 273 – Środki krajowe – Zwalczanie oszustw podatkowych i unikania opodatkowania – Faktura wystawiona przez podatnika uznanego przez organ podatkowy za „nieaktywnego” – Ryzyko oszustwa – Odmowa prawa do odliczenia – Proporcjonalność – Odmowa uwzględnienia dowodów na niepopelnienie przestępstwa podatkowego lub na brak utraty wpływów podatkowych – Ograniczenie w czasie skutków wyroku mającego zapasć w sprawie – Brak

Streszczenie – wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 19 października 2017 r.

1. *Harmonizacja ustawodawstw podatkowych – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Odliczenie podatku naliczonego – Uregulowanie krajowe wykluczające prawo do odliczenia w wypadku transakcji zawartej z podatnikiem uznanym za nieaktywnego – Obowiązki podatnika – Sprawdzenie publicznego wykazu podatników uznanych przez organ podatkowy za nieaktywnych – Systematyczna i ostateczna odmowa prawa do odliczenia niepozwalająca na przedłożenie dowodów na niepopelnienie przestępstwa podatkowego lub na brak utraty wpływów podatkowych – Niedopuszczalność*

(dyrektywa Rady 2006/112, zmieniona dyrektywą 2010/45)

2. *Pytania prejudycjalne – Wykładnia – Skutki w czasie wyroków dokonujących wykładni – Skutek wsteczny – Ograniczenie przez Trybunał – Przestanki – Dobra wiara zainteresowanych – Wymogi – Zaistnienie wyjątkowych okoliczności*

(art. 267 TFUE)

1. Dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, takiemu jak rozpatrywane w sprawie w postępowaniu głównym, na mocy którego podatnikowi odmawia się prawa do odliczenia podatku od wartości dodanej z tego względu, że podmiot, który świadczył na jego rzecz usługę i wystawił z tego tytułu fakturę, na której wyraźnie zostały wskazane wydatki i podatek od wartości dodanej, został uznany przez organ podatkowy państwa członkowskiego za nieaktywny, przy czym to uznanie za nieaktywnego zostało opublikowane

i jest dostępne na stronie internetowej dla wszystkich podatników w tym państwie, jeżeli owa odmowa prawa do odliczenia jest systematyczna i ostateczna oraz nie pozwala na przedłożenie dowodów na niepopelnienie przestępstwa podatkowego lub na brak utraty wpływów podatkowych.

Zgodnie z art. 273 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112 państwa członkowskie mogą ustanowić obowiązki inne niż te określone w dyrektywie, jeżeli uznają je za niezbędne do właściwego poboru VAT i zapobiegania przestępczości podatkowej.

Niemniej przyjęte przez państwa członkowskie środki nie mogą wykraczać poza to, co konieczne do osiągnięcia takich celów. Środki te nie mogą wobec tego być wykorzystywane w sposób regularnie uniemożliwiający skorzystanie z prawa do odliczenia VAT i naruszający tym samym neutralność tego podatku (wyroki: z dnia 21 marca 2000 r., *Gabalfrisa i in.*, od C-110/98 do C-147/98, EU:C:2000:145, pkt 52; a także z dnia 21 czerwca 2012 r., *Mahagében i Dávid*, C-80/11 i C-142/11, EU:C:2012:373, pkt 57).

Trybunał wielokrotnie orzekał, że organ nie może wymagać od podatnika dokonania kompleksowej i dogłębnej weryfikacji dotyczącej jego dostawcy, przenosząc w ten sposób na tego podatnika spoczywający na tym organie obowiązek przeprowadzenia działań kontrolnych (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 czerwca 2012 r., *Mahagében i Dávid*, C-80/11 i C-142/11, EU:C:2012:373, pkt 65; a także z dnia 31 stycznia 2013 r., *Stroy trans*, C-642/11, EU:C:2013:54, pkt 50).

Natomiast nie jest sprzeczne z prawem Unii wymaganie, by podmiot gospodarczy działał w dobrej wierze i podejmował wszelkie działania, jakich można racjonalnie wymagać w celu upewnienia się, że dokonywana przez niego transakcja nie prowadzi do udziału w przestępstwie podatkowym (zob. podobnie wyroki: z dnia 27 września 2007 r., *Teleos i in.*, C-409/04, EU:C:2007:548, pkt 65, 68; a także z dnia 21 czerwca 2012 r., *Mahagében i Dávid*, C-80/11 i C-142/11, EU:C:2012:373, pkt 54).

Uregulowanie krajowe nie przenosi na podatnika spoczywającego na organie obowiązku przeprowadzenia działań kontrolnych, lecz informuje tego podatnika o rezultatach dochodzenia administracyjnego, z którego wynika, że podatnik uznany za nieaktywnego nie podlega już kontroli właściwego organu, ponieważ podatnik ów nie złożył wymaganych przez ustawę deklaracji bądź podał informacje dotyczące ustalenia siedziby statutowej, które uniemożliwiają danemu organowi podatkowemu jej zidentyfikowanie, bądź też nie prowadzi on działalności w siedzibie statutowej lub zgłoszonej rezydencji podatkowej. Jedyne obowiązki nałożony na podatnika polega bowiem na sprawdzeniu wywieszonego w siedzibie organu krajowego wykazu podatników uznanych za nieaktywnych, opublikowanego na stronie internetowej tej agencji, co jest zresztą łatwe do przeprowadzania.

Niemożliwość wykazania przez podatnika, że transakcje zawarte z podmiotem uznanym za nieaktywnego spełniają przesłanki przewidziane w dyrektywie 2006/112, a zwłaszcza że kwota VAT została zapłacona na rzecz skarbu państwa przez ten podmiot, wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zasadnego celu realizowanego przez ową dyrektywę.

(zob. pkt 49–54, 60, 61; sentencja)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(zob. pkt 64–67)